
СТАТУТ УКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ НАУК У КИЄВІ

26 листопада

Розділ I Загальні тези

§ 1. Українська Академія наук у Києві є найвища наукова державна установа на Україні, що перебуває в безпосередньому віданню верховної власти.

§ 2. Українська Академія наук у Києві: а) намагається поширювати, поглиблювати і розповсюджувати наукові дисципліни, а разом і збагачувати їх новими відкриттями на користь людськості; б) пособляє об'єднанню та організуванню наукової праці на Україні та допомагає витворенню дослідничих інститутів для всіх паростей людського знаття; в) як найвища українська наукова національна установа, Академія, визнаючи українську національну культуру з її оруддям — українською мовою — ставить собі на меті, окрім загальнонаукових завдань, виучувати сучасне й минуле України, української землі та народу.

§ 3. Академія як найвища на Україні науково-досліднича установа дає відповідь на наукові запитання всім інституціям та особам, коли вони до неї вдаються, і розглядає нові винаходи та відкриття, які до неї засилаються для дослідю.

§ 4. Академія в усіх справах, що торкаються наук та освіти, має право безпосередньо зноситися з усіма установами.

* Дата опублікування.

§ 5. Академія поділяється на три відділи: а) Перший — історично-філологічних наук, а при ньому — класа вкраїнського красного письменства; б) Другий — фізично-математичних наук, де є класа осівна та класа прикладного природознавства; в) Третій — соціальних наук, з класами наук юридичних та економічних.

Примітка. Кожен з відділів Академії, коли він визнає це за необхідне, може сполучати та переділяти групи наук ще й инакшим класуванням.

§ 6. По штату в Академії мають бути дійсні члени Академії (академики) для таких паростей знаття:

а) на Відділі історично-філологічних наук двадцять двоє (22) академиків для таких паростей знаття: 1) історія українського народу — 3 академики; 2) граматики та історія вкраїнської мови — 2 академики; 3) українська народня словесність — 1 академик; 4) історія вкраїнського письменства — 1 академик; 5) історія вкраїнського мистецтва в зв'язку з усесвітньою історією мистецтва — 2 академики; 6) етнографія та історична географія України — 1 академик; 7) археологія України та її помічні науки — 1 академик; 8) історія української церкви в зв'язку з усесвітньою історією церкви — 1 академик; 9) історія Литви; 10) класична філологія; 11) загальне язикознавство (індоевропейська група); 12) арабо-іранська філологія; 13) тюркологія; 14) слов'янська історія, мова, література та давнина, переважно, як вони стосуються до України; 15) всесвітня історія; 16) візантологія; 17) історія всевітньої літератури; 18) філософія.

Примітка 1. Для паростей знаття, зазначених цифрами від 9 до 18 включно, число академиків у межах кожної знаттевої парости не закріплюється; отже, на загальне число десятиох академиків може трапитися більш ніж один академик для тієї чи іншої з-поміж названих десятиох паростей знаття.

Примітка 2. Класа українського красного письменства складається з трьох членів, які вибираються з-поміж найвидатніших українських письменників та літературних і художніх критиків. Класа має дбати, щоб українська літературна мова добре розвивалася й була чиста.

Примітка 3. В складі Першого відділу організується класа слов'янства та історично з ним сполучених народів. Мають це бути такі катедри: 1) історія Росії; 2) історія слов'янства; 3) російська мова та письменство; 4) білоруська мова та письменство; 5) польська мова та письменство; 6) чеська та словацька мова й письменство; 7) сербська та хорватська мова й письменство; 8) болгарська та словінська мова й письменство; 9) литовська мова та письменство; 10) мадярська мова та письменство; 11) румунська мова та письменство; 12) жидівська мова та письменство. Час і порядок здійснення, як для поодиноких катедр, так і для цілої класи визначається Академією наук.

б) На Відділі фізично-математичних наук, де є класи осівна та прикладного природознавства — тридцять (30) академиків, і при тому:

а) в осівній класі чотирнадцять (14) академиків по таких паростях знаття: 1) математика; 2) механіка; 3) астрономія; 4) фізика; 5) хімія; 6) геологія; 7) мінералогія; 8) ботаніка; 9) зоологія; 10) географія;

б) в класі прикладного природознавства — шістнадцять (16) ака-

деміків для таких паростей знаття: 11) прикладна фізика — 2 академики; 12) прикладна хімія — 2 академики; 13) прикладна механіка — 2 академики; 14) медична біологія (експериментальна медицина) — 5 академиків; 15) сільськогосподарча біологія — 2 академики.

П р и м і т к а. Чотири академики оснвної класи та три академики класи прикладного природознавства можуть бути обібраними як для зазначених, так і для інших паростей природознавства та математики.

в) на Відділі соціальних наук, що складається з клас наук юридичних та економічних, двадцять (20) академиків: а) в класі юридичних наук — дев'ять (9) академиків для таких знаттевих паростей: 1) філософія права; 2) порівняльна історія права; 3) історія західно-руського та українського права; 4) слов'янське законодавство; 5) українське звичаєве право; 6) державне, адміністраційне та міжнародне право; 7) церковне право; 8) кримінологія; 9) цивільне право та цивільна політика; б) в класі економічних наук одинадцять (11) академиків для таких паростей знаття: 10) соціологія; 11) теоретична економія; 12) економія сільського господарства; 13) економія торгу та промисловости; 14) економія кредиту, банків та грошового обороту; 15) наука про фінанси; 16) історія народнього господарства; 17) теорія кооперації; 18) соціальна політика; 19) господарська географія та народне господарство на Україні; 20) статистика.

§ 7. В віданню Академії знаходяться такі установи й постійні комісії:

а) при Академії — Національна бібліотека, яка має свій осібний статут; б) при Спільному зібранню — друкарня з словолитнею, літографією, цінкографією та фототипією; Фотографічний інститут, Постійна комісія для складання словника українських діячів науки, історії, мистецтва та громадського руху; в) при Відділі історично-філологічних наук — кабінет експериментальної фонетики; кабінет експериментальної психології; Постійні комісії: а) для видавання пам'яток мови, письменства та історії; б) для складання історично-географічного словника української землі; в) діалектологічна; г) для обслідування пам'яток українського мистецтва; д) для складання словника живої української мови; е) для складання історичного словника української мови; ж) орфографічно-термінологічна; з) для збирання та видавання фольклорного матеріалу; і) для видавання пам'яток новітньої української літератури; к) для присудження премій за наукові писання.

П р и м і т к а. Для членів Академії на катедрах археології, історії та історії мистецтва застерігається переважне право користуватися колекціями відповідних відділів Національного музею з метою їх вивчання та видавання.

г) при Відділі фізично-математичних наук — академічні: Астрономічна обсерваторія, Хімічна лабораторія, Фізичний інститут, Національний зоологічний музей, Ботанічний сад, Національний ботанічний музей та гербарій, Національний геологічний та Палеонтологічний музей, Національний мінералогічний Музей з інститутом, Національний антропологічний музей з Інститутом, Інститут експериментальної зоології, Інститут експериментальної ботаніки, Фізично-географічний інститут, Біологічна станція Озівського моря, Інститут прикладної хімії з державною аналітичною лабораторією, Інститут прикладної механіки, Інститут прикладної фізики, Акліматизаційний сад, Геодезичний інсти-

тут і при ньому Геодезична рада, Інститут наукової експериментальної медицини та ветеринарства.

д) при Відділі соціальних наук — академічні: 1) для класи наук юридичних: постійні комісії — а) для вивчення звичаєвого права України; б) для вивчення західноруського та українського права; 2) для класи економічних наук: Інститут для вивчення економічної кон'юнктури та народного господарства України; Демографічний інститут; Постійна комісія для вивчення соціального руху, коло якої знаходиться соціальний музей.

§ 8. До складу Академії належать: почесні члени, дійсні члени (академики — § 22), члени класи українського красного письменства та члени-кореспонденти.

§ 9. Академія, за постановами Спільного зібрання або відділів, видає праці: Спільного зібрання, відділів, наукових установ, комісій, членів Академії та приватних осіб у формі періодичних та окремих видань або збірників, силу яких якнайбільше розповсюджувати їх на Україні та поза її межами. Прибутки з видань ідуть на поширення видавничої діяльності Спільного зібрання, відділів, установ та комісій, по належності в їх власні кошти.

§ 10. Академія підтримує зносини з чужоземними академіями та науковими товариствами і має право вступати в міжнародні та інші союзи й спілки академії та наукових товариств, а також має право скликати з'їзди.

§ 11. Щоб науки розвивалися, Академія організує експедиції, екскурсії, спробні станції, установи і т. ін.; їм робиться геть усяка допомога од держави та державних установ.

Розділ II

Права Академії

§ 12. Внутрішній розпорядок свого життя Академія встановлює сама.

§ 13. Академія користується всіма правами юридичної особи. Їй надається право набувати, відчужувати, заставляти рухоме й нерухоме майно, вступати в зобов'язання, позивати до суду та відповідати на суді.

§ 14. В справах фінансового та бюджетного характеру Академія має зносини з відповідними законодавчими установами через міністра народної освіти та мистецтва, а в інших справах може звертатися до них і безпосередньо.

§ 15. З Радою Міністрів та з іншими державними установами Академія в усіх справах може зноситися й безпосередньо.

§ 16. Голова-президент Академії обирається Академією та представляється на затвердження верхній владі через Раду Міністрів. Неодмінний секретар, голови відділів, академики та директори установ обираються Академією та подаються Головою-президентом Академії через міністра народної освіти й мистецтва на затвердження верхній власті.

§ 17. Державний сенат засилає до Академії накази: з усіма іншими державними установами Академія зноситься безпосередніми завідомленнями.

§ 18. Подаючи обрахунки, Академія має право робити представлення про збільшення числа катедр та академиків.

§ 19. Академії, згідно з пунктом «б» § 2-го, надається право закладати наукові установи як у Києві та на Україні, так і поза її межами. Наукові установи Академії, котрі перебувають на території інших держав, закладаються й управляються в порядку міжнародних зносин з відповідними правительствами.

§ 20. Всі видання, які випускає Академія, дозволяються до друку Неодмінним секретарем Академії.

§ 21. Всі видання Академії обов'язково повинні друкуватися українською мовою. Коли б автор забажав, Академія друкує ту саму працю рівночасно одною з отаких мов, якої забажає автор: французькою, німецькою, англійською, італійською та латинською.

Примітка. В виняткових випадках, коли б котрийсь з відділів Академії наук вважав потрібним надрукувати що-небудь іншою мовою, окрім згаданих п'ятох, він повинен кожного разу вдатися за дозволом до Спільного зібрання Академії наук з ґрунтовним умотивуванням свого бажання. В усякому разі число примірників, друкованих інакшою мовою, окрім згаданих п'ятох, не має перевищувати однієї четвертини числа примірників, друкованих мовою українською.

§ 22. Все, що друкується в межах України будь-якими мовами, засилається в одному примірникові до Академії задля бібліотек відділів, установ та кафедр, незалежно від тих примірників, які надходять до Національної бібліотеки.

§ 23. Дійсні члени Академії та науковий персонал тих установ, які перебувають у її віданню, користуються перевагами по учебній службі, означеними в діючому законодавстві, причому для пенсії зараховується вся державна служба, де б вона не відбувалася.

§ 24. Всі члени Академії, службові особи її та відділів, а також особи наукового персоналу тих установ, які перебувають у віданню Академії, обираються на підставі правил, що їх викладено в розділах III та IV цього статуту. Щодо Голови-президента Академії, голів відділів, Неодмінного секретаря, дійсних членів та директорів тих установ, які перебувають у віданню Академії, то вони затверджуються порядком, зазначеним у § 16, а всіх інших службових осіб Академії та її установ затверджує Голова-президент Академії.

§ 25. Академія має право виписувати з-за кордону книжки, відносні до наук інструменти та всякого роду речі, помічні предмети й матеріяли, не платячи мита.

§ 26. Книжки, журнали, часописи і взагалі всі друки та рукописи, які виписує Академія, відані нею наукові установи, почесні й дійсні члени Академії, через книгарів або поштою надходять безпосередньо до Академії, установ, почесних і дійсних членів без будь-якого перегляду.

§ 27. Відділи Академії мають право давати за видатну наукову діяльність ступінь доктора honoris causa, яку встановлено законом для вищих шкіл. Постанови кожного відділу про присуджений ступінь затверджує Голова-президент Академії і він сповіщає про це міністра Народньої освіти та мистецтва.

§ 28. Академія та її відділи мають право закладати постійні й тимчасові комісії. В склад цих комісій на рівні з членами Академії та науковим персоналом відданих нею установ мають право входити й сторонці особи.

§ 29. Дійсні члени Академії можуть, коли того забажають, органі-

зувати наукові семінарії та інші наукові роботи для осіб, що готуються до наукової діяльності.

§ 30. Академії надається право видавати льготні свідоцтва командированим особам на право переїзду, так само й провозу тягарів, направлених до Академії або до її установ, по найменшому із існуючих льготних тарифів.

§ 31. Пакунки, вагою до одного пуду, та листи до одного фунту, які посилаються поштою на ім'я Академії або віданих нею наукових установ, зазначених у цьому статуті, а рівно ж і такі самі поштові відправки такої самої ваги з Академії та її установ, увільняються від будь-яких поштових оплат.

Розділ III

Самоврядування Академії

А. Наукова частина

§ 32. Голова-президент Академії обирається у Спільному зібранню Академії з-поміж дійсних членів на трьохріччя, з правом поновного обрання, як мине той речинець. Голова-президент Академії затверджується верховною владою (§ 16) через Раду Міністрів.

§ 33. Перед виборами Голови-президента Академії на черговому Спільному зібранню оголошуються кандидати на цю посаду. На найблизшому черговому Спільному зібранню одбувається вибір Голови-президента закритим голосуванням; при цьому в Зібранню мають бути не менше як дві третини дійсних членів Академії, котрі по закону повинні бути присутніми в Спільному зібранню. Коли така кількість ($\frac{2}{3}$) дійсних членів не прибуде на Спільне зібрання, визначене для обрання Голови-президента, то вибори переносяться на найблизче чергове Спільне зібрання з такою самою ($\frac{2}{3}$) обов'язковою кількістю дійсних членів. Коли ж і це Спільне зібрання не згуртує в собі зазначеної кількості дійсних членів, то обрання Голови-президента одбувається на дальшому найблизшому черговому Спільному зібранню при умові, що на ньому буде не менш од половини дійсних членів, котрі по закону повинні бути присутніми на Спільному зібранню (§ 63).

У всіх випадках, зазначених у цьому параграфі, обібраним за Голову-президента Академії вважається той із дійсних членів, хто здобуде не менш, як дві третини голосів наявних членів даного Зібрання.

§ 34. Голова-президент Академії слідкує, щоб усі закони та правила, які торкаються внутрішнього розпорядку та обов'язків Академії, виконувалися. Він охороняє права Академії і доглядає за виконанням її повинностей.

§ 35. Голова-президент головує на Спільних зібраннях Академії.

§ 36. Голова-президент Академії передає через міністра народної освіти й мистецтва на затвердження верховній влади вибраних Академією: Неодмінного секретаря, голів відділів, дійсних членів та директорів наукових установ. Своєю властю він затверджує службові особи Академії та її установ, од V класи посад включно до VIII, і постанови відділів про присудження наукового ступіня докторів honoris causa (§ 27).

§ 37. Голова-президент Академії в усіх справах і зносинах являється представником Академії.

§ 38. Голова-президент Академії скликає, коли бува потреба, надзвичайні Спільні зібрання Академії (§ 84).

§ 39. Голова-президент Академії має право вносити на Спільні зібрання Академії внески, які торкаються урядування Академії.

§ 40. На випадок хвороби або відсутності Голови-президента Академії його заступає один з голов відділів, найраніш обібраний в академіки.

§ 41. Неодмінний секретар Академії обирається на черговому Спільному зібранню Академії з-поміж дійсних членів, тим порядком, який зазначено в § 33, на трьохріччя, з застереженням права на поновне обрання, як мине той речинець. Неодмінного секретаря Академії затверджує верховна власть за поданням до Голови-президента через міністра народньої освіти й мистецтва (§ 16).

§ 42. Неодмінний секретар Академії веде листування ім'ям Академії з науковими установами. Він, ізнов, відає справи Спільного зібрання та справи, що торкаються декількох відділів, а також складає щорічне звітження Академії.

§ 43. Неодмінний секретар за згодою з Головою-президентом установлює порядок для обговорення справ на засіданнях Спільного зібрання Академії і веде журнал їх. Він розпечатує всі папери, які надходять на ім'я Академії; він сповіщає Спільне зібрання про все, що йому загадує Голова-президент Академії, і про всі справи, які належать до відання Спільного зібрання. Кожен член Академії, котрий має про щось сповістити Спільне зібрання листовно або на словах, застерігає про це Неодмінного секретаря перед початком засідання.

§ 44. Неодмінний секретар дає дозвіл друкувати всі видання Академії, що й зазначає на них відповідним написом (§ 20).

§ 45. Неодмінний секретар переховує велику й малу печатки Академії, заготовляє й закріплює дипломи, що дає Академія, підписує всі папери, що виходять од імени Академії, і слідкує, щоб її видання справно розсилалися.

§ 46. Неодмінний секретар має в своєму найблизшому віданню архів Академії, з якого матеріяли й діла видаються членам Академії під розписку.

§ 47. При Неодмінному секретареві Академії знаходиться канцелярія, що її службові особи зазначено в долучених до цього штатах. Службові особи канцелярії призначаються Головою-президентом Академії (§ 36) за поданням од Неодмінного секретаря, або Неодмінним секретарем, якщо вони низчі од VIII класи. Всі службові особи канцелярії Академії наук повинні зовсім вільно володіти українською мовою усно і на письмі, бо усе внутрішнє діловодство Академії (протоколи, канцелярійні папери й т. ин.) обов'язково провадяться мовою українською.

§ 48. Кожен відділ Академії обирає з-посеред своїх дійсних членів порядком, зазначеним у § 33, голову та секретаря відділу на трьохріччя з правом поновного обрання, як мине цей речинець. Голови відділів затверджуються верховною властю (§ 16) за поданням од Голови-президента через міністра народньої освіти та мистецтва.

§ 49. Голова відділу головує в його зібраннях і, в разі потреби, скликає надзвичайні Зібрання відділу (§ 86).

§ 50. Голова спільно з секретарем відділу щороку складає звітження про діяльність відділу.

§ 51. Голова відділу в усіх справах, які торкаються відділу і потрібують зносин із установами, не приналежними до Академії, зноситься через Голову-президента Академії або Неодмінного секретаря.

§ 52. На випадок відсутности або хорування голови відділу, за-

ступає його один з дійсних членів даного відділу, найраніш обібраний в академики.

§ 53. Секретар відділу веде листування відділу з науковими установами та окремими особами, окрім випадків, зазначених в § 51.

Б. Частина господарська

§ 54. Все господарювання Академії доручається правлінню Академії.

§ 55. Правління Академії складається з трьох членів, обібраних з-поміж дійсних членів Академії, по одному з кожного відділу, на три роки.

Примітка. На той випадок, коли б хтось із членів правління заслаб або відїхав, на кожному відділі обирається по одному кандидатові до них.

§ 56. Голову правління Академії обирають члени правління з-поміж себе на три роки.

§ 57. При правлінню є канцелярія правління, якої склад визначено в доданих до цього штатах. Службових осіб канцелярії призначає Голова-президент (§ 36) за поданням од правління, або само правління, коли вони низчі од VIII класі. Всі службові особи правління канцелярії Академії наук повинні зовсім вільно володіти українською мовою усно і на письмі, бо усе внутрішнє діловодство Академії (протоколи, канцелярійні папери й т. ин.) обов'язково провадяться мовою українською.

§ 58. Правління Академії має загальний догляд за непорушністю й цілістю будинків Академії та її установ.

§ 59. Правління веде всі грошові справи Академії і складає річне господарське звітлення та подає його Спільному зібранню.

§ 60. Правління Академії виконує постанови Спільного зібрання та відділів в межах їх обрахунків.

§ 61. Усі питання, які мають розглядатися правлінням, вирішуються більшістю голосів.

Розділ IV

Про членів Академії: дійсних, почесних та членів-кореспондентів

§ 62. Дійсними членами Академії (академиками) можуть, на однакових умовах обрання, бути громадяне України та українські вчені Галичини, Буковини й Угорської України, відомі своїми науковими працями. В дійсні члени Академії можуть бути одібрані ще й чужоземці, тільки ж для їхнього обібрання треба, щоб за них подано було не менш як дві третини голосів дійсних членів Академії, котрі повинні по закону бути присутніми в зібраннях відділу і в Спільному зібранню Академії (§§ 63 і 72).

Дійсні члени Академії наук при своєму затвердженню повинні скласти присягу на вірність Українській республіці.

§ 63. Дійсні члени Академії, які дістають удержання (§ 65), повинні жити в Києві, або в таких місцевостях, звідки вони могли б приїздити на Спільні зібрання та на зібрання відділів.

§ 64. Кандидатура в дійсні члени Академії може подаватися не

інакше, як за такою ініціативою, що виходить з-посеред членів даного відділу.

§ 65. Дійсні члени Академії поділяються на штатних, які мають постійне вдержання з коштів Державної скарбниці, і позаштатних, які такого вдержання не мають. Число позаштатних членів Академії, та й то не більш, як три на відділ, визначається Спільним зібранням на подання від відділів.

§ 66. За поданням від відділу, Спільне зібрання може дозволити, щоб посада дійсного члена Академії, який дістає вдержання, сполучалася не більш, як з однією штатною професорською посадою в вищих школах, або з якоюсь іншою, котра має науковий характер. Це питання вирішується через закрите балотування більшістю $\frac{2}{3}$ голосів дійсних членів Академії, котрі повинні по закону бути присутніми в зібранню відділу та в Спільному зібранню Академії (§ 63).

П р и м і т к а. Коли дійсний член Академії візьме якусь іншу для державної служби посаду, то Спільне зібрання може перевести його в число позаштатних академиків, навіть незалежно від того, скільки є вакансій.

§ 67. Дійсні члени Академії користуються всіма правами, які дає найвищий науковий ступінь.

§ 68. Академики мають право читати як окремі лекції, так і систематичні курси.

§ 69. Головна повинність члена Академії в тому, щоб обертати всенякі свої сили на розвивання науки, а також керувати діяльністю тієї наукової установи, що на її чолі він стоятиме.

§ 70. Члени Академії друкують свої наукові праці переважно в виданнях Академії.

§ 71. Коли Спільне зібрання або відділ визнає за потрібне доручити членові Академії будь-яку працю, що стосується до тієї науки, котру він розробляє, то член Академії не має права без важливих причин відмовитися від цього доручення, причому заяву його про це розглядає по приналежності Спільне зібрання або відділ.

§ 72. Коли б якийсь член Академії помер, або вийшов з її складу, то голова відділу загадує відділові не пізніше, як на протязі шістьох місяців обірати й подати нового кандидата в члени Академії замість того, хто вибув (§ 64). На зібранні відділу читають оцінку наукових праць назначених кандидатів, додаючи й реєстр цих праць, а на найблизшому черговому зібранню переводяться вибори, причому мають бути присутніми на Зібранню більш як половина дійсних членів, котрі повинні по закону бути присутніми на зібранню відділу (§ 63). Особу, що здобула просту більшість голосів, голова відділу подає Спільному зібранню Академії для вибору в академики.

П р и м і т к а. Для обрання чужоземців (§ 62) потрібна більшість $\frac{2}{3}$ голосів дійсних членів.

§ 73. На найпершому після виборів у відділі черговому Спільному зібранню Академії оголошуються імена кандидатів і читається оцінка наукових їх праць, до якої додається реєстр тих праць, а в найблизшому за тим зібранню відбуваються самі вибори. Спільне зібрання обирає балотуванням, причому на зібранню повинні бути присутніми більш як половина дійсних членів Академії, котрі повинні по закону бути присутніми в Спільному зібранню Академії (§ 63).

Примітка. Якщо Спільне зібрання не обере назначених кандидатів у дійсні члени Академії, то призначаються нові вибори тим самим порядком, як це вказано в §§ 72 та 73.

§ 74. Почесні члени Академії обираються за наукові заслуги виключної ваги таким самим порядком, як і дійсні (§§ 64, 72 та 73). Число почесних членів Академії встановлюється Спільним зібранням за поданням від відділів.

§ 75. Члени класи українського красного письменства мають таке становище, як члени-кореспонденти, але беруть участь у засіданнях Відділу історико-філологічних наук, з правом рішачого голосу в питаннях, що торкаються класи красного письменства, отже ж і в виборах нових членів тієї класи.

§ 76. Члени класи українського красного письменства обираються порядком, зазначеним у §§ 64, 72 та 73.

§ 77. Члени класи українського красного письменства не дістають постійного вдержання з коштів Державної скарбниці, тільки ж за праці, розроблені ними за дорученням од Академії та її установ, дістають особну платню з коштів Академії.

§ 78. Академія може щоразу вдаватися з окремим клопотанням, щоб членові класи українського красного письменства надавалося право на пенсію після 25-річного перебування його серед членів класи.

§ 79. Члени-кореспонденти Академії обираються за наукові заслуги таким самим порядком, як і дійсні члени (§§ 64, 72 та 73). Число членів-кореспондентів встановлюється для кожної парости наук у відділі Спільним зібранням Академії, за поданням від відділів.

§ 80. Аж до того часу, доки не буде переглянуто пенсійний статут, розмір пенсій академікам та їх родинам визначається щоразу за окремим клопотанням Академії.

§ 81. Всі дійсні й почесні члени Академії можуть побірати всі, які є в наявності, видання Академії, а члени-кореспонденти та члени класи українського красного письменства — самісінькі видання того відділу, що до його складу вони належать.

Розділ V

Спільне зібрання Академії та зібрання відділів

§ 82. В склад Спільного зібрання Академії входять усі дійсні (§ 65) та почесні (§ 74) члени Академії.

Примітка. В справах установ можуть у Спільному зібранню брати участь директори установ, а в справах, сполучених із Національною бібліотекою Української держави, — її директор (§ 93 та 94).

§ 83. Всі справи, окрім зазначених у §§ 33, 41, 62 і 66, вирішуються на Спільному зібранню більшістю голосів, та на випадок рівності голос Голови-президента дає перевагу.

§ 84. Спільні зібрання поділяються на урочисті, чергові та надзвичайні. Урочисті зібрання Академії завсідги прилюдні й скликаються або на роковини відкриття Академії, або особною постановою Спільного зібрання, на подання від відділів. Чергові зібрання призначає Спільне зібрання, розкладаючи їх на цілий рік. Надзвичайні Зібрання

скликає Голова-президент (§ 38) або на власну ініціативу, або на за-
гадання від відділу.

§ 85. В склад зібрань відділів входять на рівних правах дійсні члени Академії та директори установ, що знаходяться при відділах (§ 94).

§ 86. Зібрання відділів бувають чергові і надзвичайні. Порядок для чергових Зібрань відділів встановлюють самі відділи, розписуючи їх на рік. Надзвичайні зібрання скликає голова відділу або на власну ініціативу, або на загадання не менш як чотирьох членів.

§ 87. На першому по порядку черговому зібранню відділу розглядається та встановлюється план діяльності відділу на наступний академічний рік.

§ 88. Чергові зібрання відділів можна вважати правомісними, коли на них буває не менш як половина всіх членів, котрі по закону повинні бути присутніми на зібраннях відділів (§ 63).

§ 89. Довжина літніх академічних вакацій, що тоді не одбуваються чергові Спільні зібрання та чергові зібрання відділів, встановлюється Спільним зібранням на кожен рік.

Розділ VI

Установи, що існують при Академії, що знаходяться в її віданню та що мають зв'язок з нею

§ 90. При Академії, Спільному її зібранню та при відділах існують всякі наукові установи й постійні комісії, що поділяються на три категорії: а) академічні установи та комісії, б) установи та комісії, що знаходяться в її віданню та в) установи та комісії, що мають зв'язок з нею. Спис їх наведено в I розділі цього статуту (§ 7).

§ 91. При відділах, при наукових установах Академії та при окремих катедрах організуються відповідні бібліотеки.

§ 92. Директорами наукових установ Академії являються академики, та можуть бути й інші особи, відомі своїми працями в царині даної науки.

§ 93. Директори наукових установ Академії, що не належать до гурту Академії, обираються таким порядком, як і дійсні члени (§§ 64, 72 та 73) на речинець 25 літ, з правом поновного обрання, і затверджуються верховною властю (§ 16).

Примітка. Директор Національної бібліотеки Української держави обирається в Спільному зібранню порядком, визначеним у статуті бібліотеки, та він не може бути дійсним членом Академії, який дістає вдержання по штату.

§ 94. Директори наукових установ Академії, що не належать до штату дійсних членів, являються повноправними членами того відділу, що в його віданню перебуває дана установа, і мають право голосу на Спільному зібранню Академії при обговорюванні та вирішенні справ, які торкаються даної установи (примітка до § 82).

Примітка. Директори установ затверджують службовців установ, якщо вони нижчі від VIII класи (§§ 47, 57).

§ 95. Число директорів наукових установ Академії, що не належать до гурту її членів, не має перевищувати чотирнадцятьох: двох на Відділі історико-філологічних наук; десятьох — на Відділі фізико-математичних наук та двох — на Відділі соціальних наук.

§ 96. Штатний науковий персонал всіх наукових установ Академії поділяється самими-таки відділами на дві категорії: особи, що відділи однесли їх до першої категорії, обираються відділами на загадування директорів або голів установ, щоб бути на посаді, аж доки вони вислужать повну пенсію за 25 років служби, причому осіб цієї категорії на загадування директорів або голів установ Відділи можуть залишати на службі ще й довше. Тих осіб, що Відділи однесли їх до другої категорії, обирають відділи тим самим порядком на трьохріччя, після якого директори, або голови установ, можуть підняти питання про те, аби лишати їх на службі на дальше трьохріччя.

§ 97. Для обрання осіб наукового персоналу наукових установ Академії (§ 96) неминуча умова має бути тая, щоб вони скінчили курс вищої школи або подали наукові праці.

§ 98. Серед гурту осіб, що належать до складу наукового персоналу установ Академії, можуть бути чужоземці, одначе беруться вони на службу тільки в виняткових випадках та й для їхнього обрання треба не менше, як дві третини голосів тих дійсних членів Академії, котрі по закону повинні бути присутніми на зібранню відділу (§ 63).

§ 99. При окремих катедрах відділів можуть бути організовані, на загадання од дійсних членів Академії, наукові семінарії, що їх членами можуть бути особи, які присвятили себе науковій діяльності. Члени семінаріїв можуть користуватися науковими встановами Академії.

Розділ VII

Засоби Академії

§ 100. Засоби Академії складаються: а) з асигнувань Державної скарбниці, б) громадських та приватних пожертв і вкладок, в) з прибутків од видань Академії, г) з остатків од обрахунків і д) інших приходів.

§ 101. На вдержання Академії та установ і постійних комісій, а також на наукові заповзяття, на друкування видань Спільного зібрання та відділів, на видавання премій та допомог, відпускаються щороку з Державної скарбниці відповідні суми на підставі штатів Академії та її установ.

§ 102. При Академії та її відділах маються окремі капітали (фонди), які утворюються з асигнувань Державної скарбниці та з пожертв на всякі заповзяття, і порядкують ними або безпосередньо відділи, або окремі встановлені ними комітети.

Назви звань, посад і предметів витрати	Кількість осіб
і) Постійна комісія для видавання пам'яток новітнього письменства	—
а) капітал на експедиції, екскурсії, придбання колекцій, командировання, наукові заповзяття та підмогу для наукових робіт	—
к) на давання премій	4
л) на книгозбірні справочного характеру при катедрах	—
<i>При Другому відділі</i>	
а) на вдержання Лабораторії випробування будівельних матеріалів Інституту прикладної механіки	—
б) на вдержання Фізичного інституту	—
в) на вдержання Акліматизаційного саду	—
г) на вдержання Ботанічного саду	—
д) на вдержання Геодезичного інституту	—
е) капітал на експедиції, екскурсії, придбання колекцій, командировання, наукові заповзяття та підмогу для наукових робіт	—
ж) на книгозбірню	—
<i>При Третьому відділі</i>	
а) Інститут для вичучування економічної кон'юнктури та народного господарства України:	
а) директорові	1
б) керівничому над працями	1
γ) його помічників	1
δ) на статистичні праці	—
ζ) на придбання книжок та матеріалів	—
б) Демографічний інститут	
а) директорові	1
б) керівничому над працями	1
γ) його помічників	1
δ) на статистичні праці	—
ε) на придбання книжок та матеріалів	—
в) Постійна комісія для вичучування звичаєвого права України	
а) керівничому над працями	1
б) колекціонерів	1
γ) на роз'їзди та придбання матеріалів	—
г) Постійна комісія для вичучування західноруського та українського права	
а) керівничому над працями	1
б) на роз'їзди та придбання матеріалів	—
д) Постійна комісія для вичучування соціального питання	
а) керівничому над працями	1
б) його помічників	1
γ) на статистичні праці	—
δ) на придбання книжок та матеріалів	—
е) капітал на експедиції, екскурсії, придбання колекцій, командировання, наукові заповзяття та підмогу для наукових робіт	—
ж) на давання премій	4
з) на книгозбірні	—
В. Канцелярія Неодмінного секретаря	
правитель канцелярії	1
старший діловод	1
діловод	3
помічник діловода	3
урядовець 1-ї ранги	2
урядовець 2-ї ранги	2
урядовець 3-ї ранги	1
кур'єри	3
на канцелярські трати	—
На трати для видань Спільного зібрання та відділів (запрохання наукових коректорів, перкладачів і т. і.)	—

Назви звань, посад і предметів витрати	Кількість осіб
Г. Правління Академії	
(канцелярія при правлінню та господарські трати)	
голова правління	1
члени правління	2
секретар правління	1
спеціаліст (інженер) для завідування електричною станцією, освітленням та опалом	1
спеціаліст (архітектор) для завідування будинками	1
старший бухгалтер	1
бухгалтер	1
урядовець для особлив. доручень	1
архівар	1
скарбник	1
діловод	1
помічник діловода	1
урядовець 1-ї ранги	1
урядовець 2-ї ранги	1
кур'єри	2
на канцелярські трати	—
на пристосування приміщень під Академію, наймання обслуги, опал, водопостачання, освітлення і т. н.	—
на командування академиків, сполучені з організуванням Академії	—
на підмоги в надзвичайних випадках та на непередбачені потреби	—
на вдержання автомобілів: тягарового та легкового (шофери, бензин, ремонт)	—
Д. Видання Академії та відділів	
<i>Для Спільного зібрання</i>	
На видання спільного органу Академії та комісій (в друкованих аркушах)	—
На виготовлення малюнків, діаграм і т. н.	—
На плату авторам од аркуша	—
<i>Для Першого відділу</i>	
На видавання органу відділу та на видання комісій (в друкованих аркушах)	—
На виготовлення малюнків, діаграм і т. н.	—
На плату авторам од аркуша	—
<i>Для Другого відділу</i>	
На виготовлення органу відділу та на видання комісій (в друкованих аркушах)	—
На виготовлення малюнків, діаграм і т. н.	—
На плату авторам од аркуша	—
<i>Для Третього відділу</i>	
На видання органу відділу та на видання комісій (в друкованих аркушах)	—
На виготовлення малюнків, діаграм і т. н.	—
На плату авторам од аркуша	—
II. Тимчасові штати Лабораторії випробування будівельних матеріалів Інституту прикладної механіки	
Особовий склад:	
Директор	1
Старший лаборант, що завідує відділом металів	1
Старший лаборант, що завідує відділом каміння й цементів	1

Назви звань, посад і предметів витрати	Кількість осіб
Підстарші лаборанти (по одному на відділ)	2
Асистенти (по одному на відділ)	2
Механік майстерні	1
Технік-чертїжник	1
Діловод	1
Урядовець 2-ї ранги	1
Робітники (по 4 на відділ)	8
На провадження наукових дослідів	—
На підновлення спеціальної книгозбірні	—
На видання річника лабораторії	—
На екскурсії та наукові командировання особового складу лабораторії	—
III. Тимчасові штати Фізичного інституту	
Особовий склад:	
Директор	1
Старші асистенти	5
Підстарші асистенти	5
Доглядач будинку (разом і господар)	1
Старший механік	1
Оптик	1
Гутник (видувач скла)	1
Електротехнік-монтер	1
кур'єри	4
швейцар	1
На наукові досліді	—
На підновлення спеціальної книгозбірні	—
На видавання праць Фізичного інституту	—
На екскурсії і наукові командировання наукового персоналу інституту	—
На канцелярські видатки	—
IV. Тимчасові штати Акліматизаційного саду	
Особовий склад:	
директор	1
помічники директора (зоолог і ботанік)	2
господар	1
хімік-фармацевт	1
зоотехнік	1
лікар-фізіолог	1
ентомолог	1
найстарший садівничий	1
охоронець музею (він разом і фотограф)	1
бібліотекар-фахівець	1
діловод-фахівець	1
старші техніки акліматизування	2
підстарші техніки акліматизувачів	2
економ	1
механік	1
практиканти	4
садівники	2
доглядачі	2
вахтер	1
слюсар	1
бетонник	1
тесляр	2
прислужники	8
На роз'їзди всім службовцям	—
На підновлення інвентаря	—
На їжу для тварин	—

Назви звань, посад і предметів витрати	Кількість осіб
На канцелярські видатки	—
На набування й приставку звірят та рослин	—
На вдержання лабораторій, музею і т. ин.	—
На паливо, світло, водопостачання, перерібку й підгноювання землі, ремонт та вдержання будинків, шляхів і т. ин.	—
На наймання чорноробів	—

V. Тимчасові штати Ботанічного саду

Особовий склад:

директор	1
головні ботаніки	2
менший ботанік	1
вчений садівничий	1
менші садівники	2
На вдержання практикантів	2
На вдержання практикантів-учнів	4
служник при лабораторії	1
садові робітники	4
робітниці для миття рослин та вазонів	2
сторожі	4
конюх	1
Вдержання коня	—
Плата поденним робітникам	—
Виписування насіннь та рослин	—
На підповнення інвентаря садових інструментів, ремонт їх, купівлю вазонів	—
На книгозбірню	—
На видатки для лабораторії	—

VI. Тимчасові штати Геодезичного інституту

Особовий склад:

директор	1
старший астроном-геодезист	2
ад'юнкти-геодезисти	3
рахівники	3
господар (разом і діловод)	1
Вахтери (дозорці)	1
Служники при інструментах та роботах	4
На рахівничі прилади, купівлю матеріалів, книжок і канцелярських приладів	—

ПРИМІТКИ

до всіх штатів Української Академії наук
у Києві та її установ (I—VI)

Примітка 1: Удержання директорам установ виплачується тільки в тому разі, коли вони не є одночасно академіками.

Примітка 2: Коли академіки чи інші особи, зазначені в штатах, мають казенні квартири, з їх утримання удержується $\frac{1}{5}$ платні.

Примітка 3: Пенсійні оклади для академіків, директорів установ та для інших службових осіб академічних установ будуть вироблені додатково, а до того часу Академія про призначення пенсій щоразу клопочеться окремо. Що ж торкається до всіх інших штатних осіб, то для них пенсійні оклади вираховуються згідно з окладами пенсій, які зазначені для університетських служачих.

Примітка 4: Зостатки сум, що відпускаються на вдержання Академії згідно з обрахунком, вступають до спеціальних сум Акаде-

мії, а саме: а) од видань — до спільного видавничого фонду Академії; б) від удержання установ і комісій — до засобів установ та комісій по належності; в) від капіталів на експедиції, екскурсії, придбання колекцій, командировання, наукові заповзяття та піддержку наукових робіт — до засобів тих самих капіталів.

Статут Української Академії наук у Києві.— К., 1919.— С. 3—22. Друкарський примірник.